

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

**„KLIK”
navika odgovornog
ponašanja u prometu**

Sigurnost =

***f* (odgovornog ponašanja i prometne kulture)**

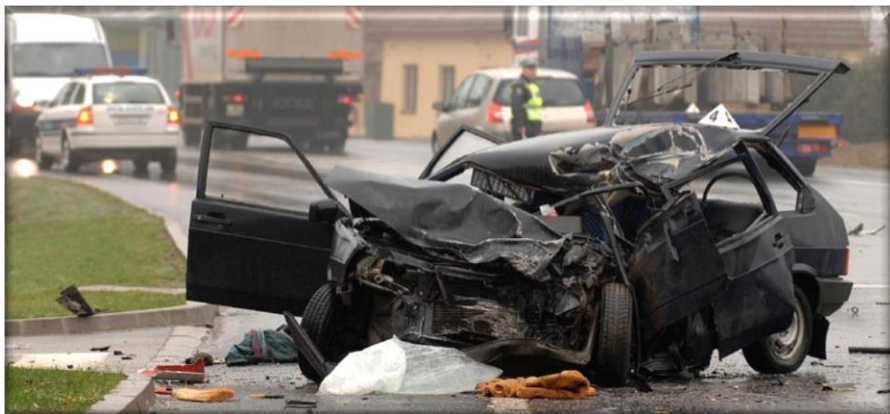

Što je mjera **Sigurnosti** ?

= **Razina nesigurnosti** (izražava se brojem stradavanja, nesreća, poginulih, povrijeđenih ...)

- ✔ Žena imenom **Bridget Driscoll** bila je prva osoba na svijetu (1896. godine u Londonu) koja je poginula u prometnoj nesreći (od naleta automobila).
- ✔ U istrazi povodom toga slučaja izražena je nada kako se takva grozna stvar neće više nikada ponoviti.

Nažalost, 119 godina kasnije širom svijeta milijuni su poginulih u prometnim nesrećama ...

... i taj broj godišnje (u prosjeku) eksponencijalno raste!

Predviđa se da će do 2030. godine prometne nesreće postati peti uzrok smrtnosti, odnosno da će poginuti 2.400.000 osoba ukoliko se nastave sadašnji trendovi.

... podsjetimo se ... | UVOD

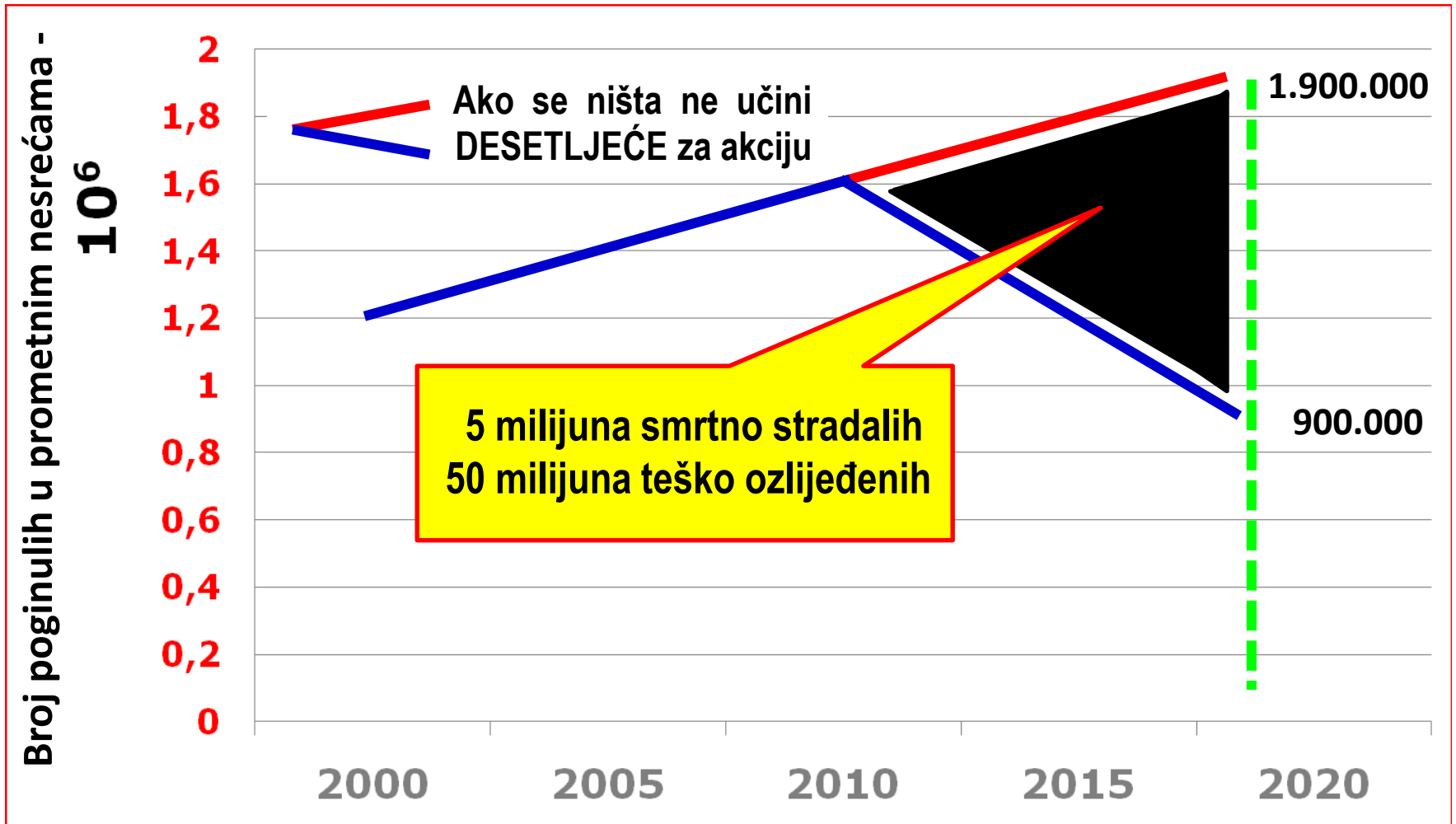

RANG SMRTNOSTI	DOMINANTNI UZROCI SMRTNOSTI U SVIJETU	FREKVENCIJA
1	Srčane bolesti	12.6
2	Moždani udari	9.7
3	Dišne infekcije	6.9
4	HIV/AIDS	4.8
5	Nesreće u cestovnom prometu	4.8
6	Perinatalni razlozi	4.3
7	Crijevne bolesti	3.3
8	Tuberkuloza	2.7
9	Dušnik, bronhi, rak pluća	2.2
10	Nesreće u cestovnom prometu	2.1
11	Šećerna bolest	1.7
12	Malaria	1.6

Izvor: WHO – Svjetska zdravstvena organizacija

„Desetljeće“ | UVOD

PROBLEM | !

Stradavanja u cestovnom prometu predstavljaju globalni zdravstveni problem, unatoč tomu što su poznata, predvidiva i moguće ih je uvelike spriječiti!

ČINJENICE

1,24 milijuna ljudi

svake godine umiru od posljedica
stradavanja u prometnim nesrećama

3 od 4

od četiri stradala u prometu
tri su muškarci

br. 1

vodeći uzrok smrtnosti kod mladih,
u dobi od 15 do 29 godina

World Health
Organization

Source: Global status report on road safety 2013
www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status

ČINJENICE

Globalno, mladi ljudi, radno najsposobniji u dobi između

15 i 44 godine

stradavaju u

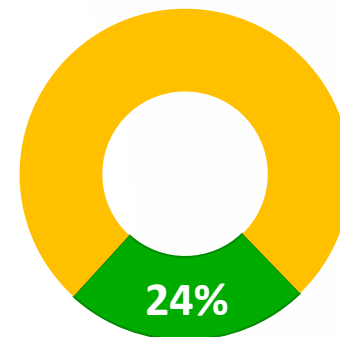
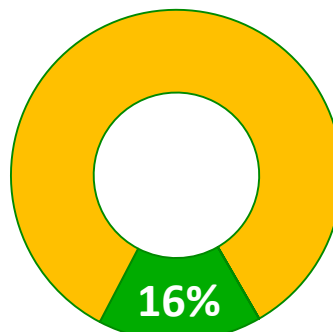
59%

slučajeva u prometu na cestama .

Σ smrtno stradalih

svih smrtno stradalih vozača

mladi 18 do 24 godine

3x vjerojatnije da će poginuti u PN-i

World Health Organization

Source: Global status report on road safety 2013
www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status

ČINJENICE

Samo **28** zemalja, ili **7%** svjetske populacije imaju zakone koji uređuju **svih 5** najvažnijih čimbenika rizika u prometu.

Svake godine između 20-50 milijuna zadobije teške tjelesne ozljede - kao posljedica prometnih nesreća, a mnogi ostaju invalidima.

SIGURNOSNI POJAS

Osobno upravljanje rizikom, odgovorno ponašanje u prometu

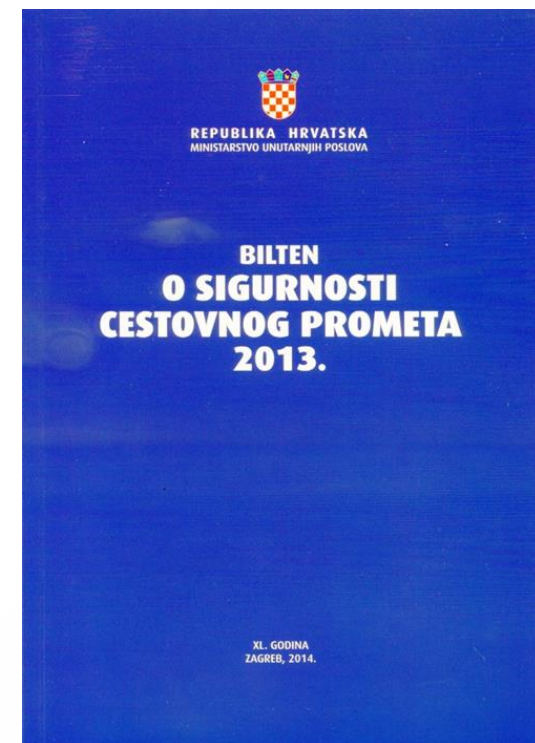

Statistički podaci

(BILTEN o sigurnosti cestovnog prometa, MUP, 2014.)

- ✓ Od ukupnog broja prometnih prekršaja u 2013. g. **11,1%** je zbog nevezivanja sigurnosnim pojasom!
- ✓ To je **više za 6,9 %** u odnosu na 2012. g.!

Statistički podaci

(BILTEN o sigurnosti cestovnog prometa, MUP, 2014.)

- ✓ Od ukupnog broja **poginulih** (vozači, suputnici) u 2013. g. **32,3%** nije koristilo sigurnosni pojas!
- ✓ Od ukupnog broja **teško ozlijeđenih** u 2013. g. **12,2%** nije koristilo sigurnosni pojas!
- ✓ Od ukupnog broja **lakše ozlijeđenih** u 2013. g. **4,0%** nije koristilo sigurnosni pojas!

Zakonske odredbe

(ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA, NN. 67/08)

- **članak 163:**
- (1) Vozač i putnici tijekom vožnje u motornom vozilu na sjedalima na kojima su ugrađeni sigurnosni pojasevi, **dužni su koristiti pojas** na način koji je odredio proizvođač sigurnosnog pojasa.
  - (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, sigurnosni pojas ne moraju koristiti osobe koje imaju uvjerenje da iz zdravstvenih razloga ne mogu koristiti pojas.

Zakonske odredbe

(ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA, NN. 67/08)

- ✓ **članak 163:**
- .....
- .....
- (8) Novčanom kaznom **u iznosu od 500,00 kuna** kaznit će se za prekršaj vozač i druga osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Samozaštita

Nekorištenje sigurnosnih pojaseva = PROTUPROPISNO !!!

Posljedice vožnji bez korištenja sigurnosnih pojaseva ...

Iz nesreća proizlaze:

tragedije (osobne, društvene, materijalne, ekološke...)
stradavanja, smrt, ozljeđivanje, traume, invaliditet ...

Iza nesreća slijede:

statistike, sudski sporovi, sankcije ...

Samozaštita

SAMOZAŠTITA U VOZILU TE ODGOVORNO I SIGURNO PONAŠANJE PREDSTAVLJAJU TEMELJ OPĆE I PROMETNE KULTURE!

Samozaštita

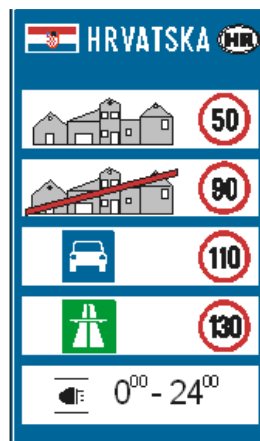

**ZA SIGURNO I UREDNO
ODVIJANJE PROMETA
BITNA JE OSOBNA ODGOVORNOST !**

**SVIJEST DA "JA"
UPRAVLJAM RIZIKOM!**

Samozaštita

Samozaštita

KLIK!

Samozaštita

UPRAVLJANJE RIZIKOM

OPĆE

OSOBNOM

1.

- ODGOVORNO PONAŠANJE,
- DRUŠTVENA ODGOVRNOST

2.

- OSOBNA SIGURNOST,
- OPĆA SIGURNOST

3.

- UMANJENJE ŠTETNIH POSLJEDICA,
- PASIVNA SIGURNOST

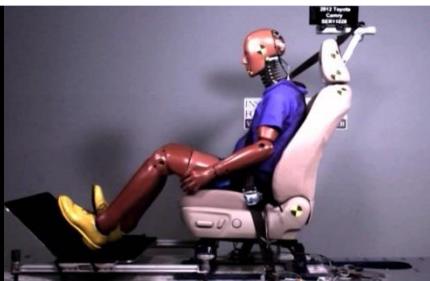
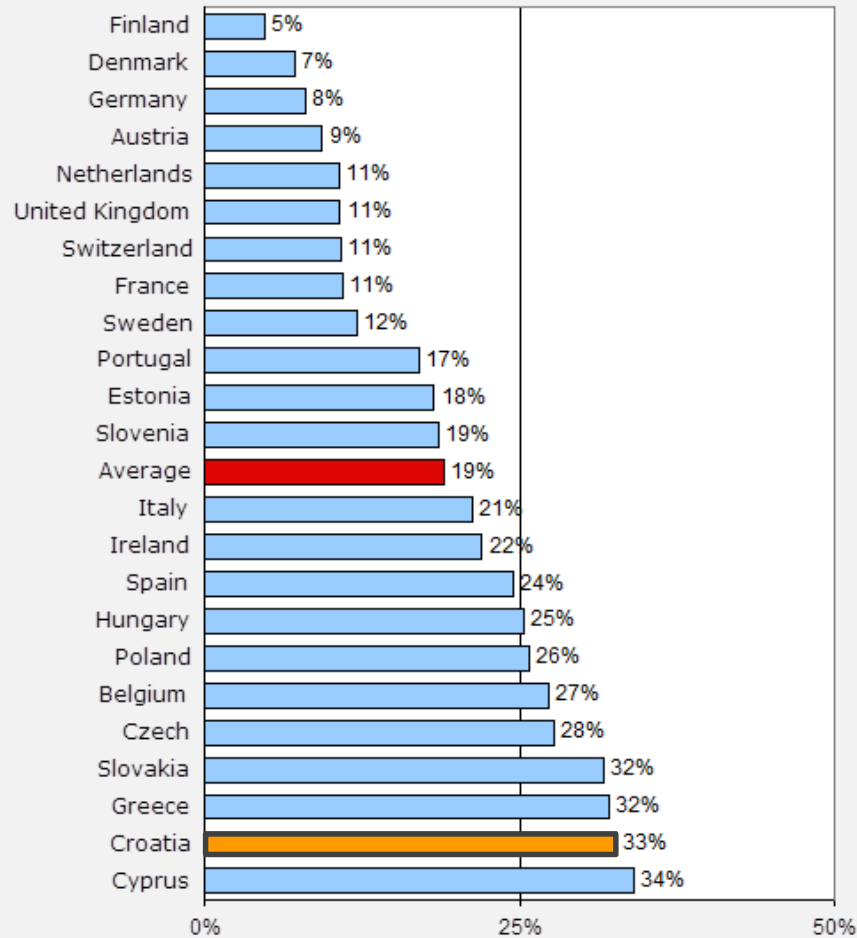
4.

- IZBJEGAVANJE KAZNE ZA PREKRŠAJ

Istraživanja

2003. SARTRE3 =
„Ispitivanje stavova i navika vozača“
- Međunarodno istraživanje provedeno
u 23 zemlje EU i RH

(...) Postotak vozača u pojedinim
zemljama koji smatraju da
vezivanje sigurnosnih pojaseva
nije nužno, ako voze oprezno

Izgradba stava

Svijest o Riziku pri nekorištenju sigurnosnih pojaseva

Testiranje pri brzini 64 km/h, udar o deformirajuću prepreku:

- Vozač i suvozač **vezani** sigurnosnim pojasom;
- Vozač i suvozač **nisu vezani** sigurnosnim pojasom

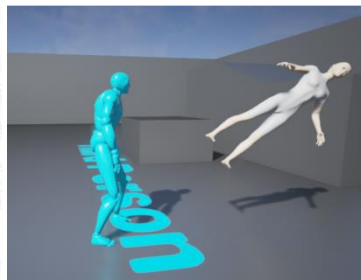
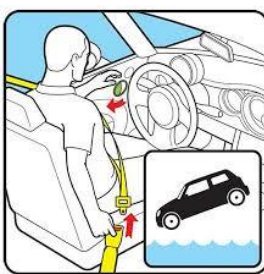

Predrasude

- Neće se otkopčati (požar, pad u vodu, gnječenje)
- Zagušit će korisnika
- Slomit će ključnu kost korisniku
- U gradu ne treba koristiti pojas jer se vozi polako
- Ne treba koristiti pojas na kratkim relacijama
- (...)

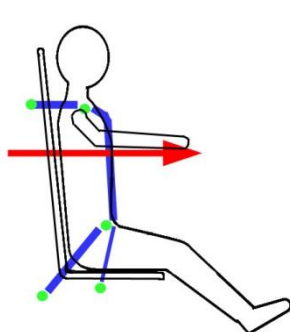
....

Fizika i dinamika sudara

- Brzina vozila, $V_v = 80 \text{ km/h}$.
- Brzina putnika i brzina vozila praktički su iste. Zbog toga vozač i putnici imaju osjećaj da se kreću kao jedna cjelina.
- Vozilo udara u prepreku! Vozilo gotovo trenutno zaustavlja ($V_v = 0$), ali brzina kretanja putnika ostaje ista kao i prije udara u prepreku.
- Nevezani putnici udaraju u upravljač, prednje staklo, kontrolnu ploču ili u sjedalo ispred sebe, a mogu biti i izbačeni iz vozila (isto se događa i s unutarnjim organima putnika, koji također nastavljaju kretanje).

Fizika i dinamika sudara

U trenutku sudara uslijed sile deakceleracije (kratko vrijeme zaustavljanja, kratak put zaustavljanja) svaki nevezani objekt u vozilu, ovisno o brzini, postaje teži za 30 do 60 puta i leti kao projektil (predmeti na stražnjem odlagalištu ispred stražnjeg stakla).

Tako i nevezana djeca-putnici u automobilu!

Ako odrasla vezana osoba drži u naručju nevezano dijete mase od samo 5 kg tada u trenutku sudara težina djeteta postaje od 150 do 300 kg. Čak i najjače ruke neće moći zadržati takvo dijete da ne poleti dalje u smjeru u kojem se do tada kretalo sada naglo zaustavljeno vozilo.

Fizika i dinamika sudara

ERGONOMIJA / KORIŠTENJE / PASIVNA SIGURNOST

- Pravilno sjedanje u vozilo
- Pravilno vezivanje pojasa
- Podešavanje naslona za glavu
- Zračni jastuci

Pojas – bez IZNIMKE!

KLIK! To je zvuk sigurnosti!

KLIK! To traje samo dvije sekunde!

KLIK! To umanjuje neželjene posljedice!

KLIK! Tako se ostaje živ!

KLIK! Ne propustite nikada!

KLIK! Vozač!

KLIK! Suvozač!

KLIK! Svi putnici!

KLIK! „Pametni znaju čemu služi pojas!”

KLIK!

KLIK! NEMA ALTERNATIVE!

Pojas bez IZNIMKE!

ODGOVORNO
PONAŠANJE

VJEČNO KAJANJE

VAGA RAZUMA

I ... ZA KRAJ!

**"NIŠTA SE
NIJE
PROMIJENILO
OSIM MOGA
STAVA -
I ZATO SE
SVE
PROMIJENILO"**

Anthony de Mello

Praktična primjena znanja

DAMONSRACIJA NA SIMULATORU PREVRTANJA

Praktična primjena znanja

**SIMULATOR
PREVRTANJA**

ZAHVALJUJEM NA VAŠOJ POZORNOSTI

